

Domače gledališče.

Spisal Fedor Hrastničan.

dolgočasnih zimskih dneh večkrat ne vemo, kaj bi počeli, da bi nam čas hitreje minil. Leno se plazimo iz kota v kot, posedamo tu, ležemo tam — a vkljub vsem naporom se še vedno dolgočasimo.

Ali ni res tako, dragi moji? Niste li tudi vi že doživeli takih trenutkov? Prav gotovo! In razmišljali ste, kaj bi počeli, da se malo pozabavate, a našli niste nič primernegea.

Glejte, pomagati vam hočem! Povem vam danes nekaj, s čimer boste imeli mnogo zabave in veselja, pri čemer se pa boste tudi naučili mnogo lepega in koristnega!

Gotovo ste že kaj slišali o gledališču, morda ste bili celo že kdaj pri kaki predstavi! Gledališče je poslopje, kjer nam predstavljajo dogodke iz življenja tako, kakor so se v resnici godili, ali kakor bi se vsaj lahko godili. Osebe, ki nastopajo v gledališču, govore in se gibljejo kakor v resničnem življenju. Igre, ki jih igrajo v gledališčih, so lahko žalostnega, resnega ali vselepega značaja, in jih imenujemo: prve žaloigre, druge igrokaze ali drame in tretje veseloigre. Iz vseh teh iger se lahko mnogo lepega naučimo, ker spoznamo v njih dobre in hudobne značaje nastopajočih oseb. Umevno je torej, da imenujemo gledališče šolo življenja, in da je vsak narod posebno ponosen na svoja gledališča, ki jih neguje z vsemi svojimi močmi.

Stari Grki in Rimljani so takoj spoznali veliko moč in vrednost dobrega gledališča za duševno izobrazbo ljudstva, zato so imeli vsi državljani brez razlike stanu prost vstop v gledališče. Dandanes to seveda ni več mogoče, vendar tudi sedaj še olajšujejo obisk gledališča ubožnejšim ljudem s tem, da igrajo vsako nedeljo za polovično vstopnino. Slovenci imamo dvoje javnih gledališč, v Ljubljani in v Trstu.

Toda nikakor ni potreba, da si hodimo bistrít svoj um in preganjat dolge zimske ure v javna gledališča! Saj si lahko doma napravimo svoje lastno, domače gledališče! Treba je pri tem le malo priprav, ki jih pa ima vsakdo doma.

Prvo je, da imamo pripravno sobo, kjer hočemo igrati. Ob steni, skozi katero drže vrata v drugo sobo, postavimo oder. To je popolnoma enostavno in lahko. Nekoliko korakov od stene, ki smo si jo izbrali, napnemo v primerni višini precej trdno, močno žico. Na to žico pride potem zavesa, ki je tako pritrjena, da se da odpirati na levo in desno. To je vse, kar potrebujemo za oder domačega gledališča! — Ker se večkrat pripeti, da se kak prizor igre vrši pod milim nebom, v gozdu i. t. d., je dobro, da se pre-skrbimo tudi v tem oziru. Vsak čitatelj „Zvončka“ je tudi nekoliko slikarja, o tem sem prepričan, no, in če se nisem varal, potem pojde stvar

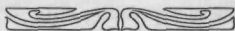
prav lahko! Treba je namreč samo malo trdega papirja, na tega naslikaj drevo, hišo, grm i. t. d. in potem postavi to sliko na primeren prostor. — Igralci se oblačijo v sosedni sobi ter prihajajo skozi označena vrata na oder.

To je vse, kar je treba omeniti o postavljanju domačega gledališča!

Ni pa dovolj, da imamo samo gledališče, ampak imeti moramo tudi igre, ki jih hočemo igrati. Tudi v tem oziru vam ni treba preveč skrbeti. Vzemite si Stritarjeve „Zimske večere“, „Jagode“ in „Lešnike“, ki jih je izdala „Družba sv. Mohorja“, pogledajte si razne letnike „Zvončka“ — pa dobite dovolj primernih iger za svoje gledališče! Naš list bo že še priobčil kako primerno igro. Če pa nimate nobene izmed teh knjig, potem vam svetujem nekaj drugega! Gotovo imate kakšno knjigo, ki se v nji nahajajo razne pravljice in pripovedke! Vzemimo na primer „Pravljico o vetru.“ Iz te povesti si napravite sami igro. Treba je le, da si zapišete to, kar govori veter, v poseben zvezek, to, kar govori mlinar, zopet v poseben zvezek i. t. d. — potem pa se nauči vsak svojo ulogo, pa imate lepo gledališko igro.

No, in ko ste se vsak svojo ulogo lepo naučili, povabite svoje znance in sosede ter jim pokažite, kaj znate. Ko ste doigrali, pobirate lahko od gledalcev prostovoljne prispevke, ki jih uporabite za različne potrebe pri odru.

In tako vam bodo tekli dnevi v veselju in zadovoljnosti, v vaših srcih pa bo vzplapolal ogenj navdušenja do večnolepe umetnosti, dobili boste smisel za vse zvišeno in lepo, zakar vam bo najbolj hvaležna vaša domovina.

Zvezde.

*Moja hčerka rada gleda,
ko prižiga zvezde noč,
in pošilja jim pozdrave,
od veselja vriskajoč.*

*Rada bi do njih zletela,
da peruti dá ji kdo,
kar tako do njih ne more —
zvezde daleč so tako!*

*Ko jo sen sladak objame,
zvezde pridejo do nje.
Š njimi govori, igra se —
kaj, kako — to sama ve.*

E. Gangl.

